

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4323200192
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4323200192.2

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. Š., nar. XX.XX.XXXX, t. č. v náhradnej osobnej starostlivosti G. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX K., F. M., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa z rodičov: matky - neb. C. Š., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX a otca - G. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XX, F. M., t. č. na neznámom mieste, za účasti osoby, ktorá má mal. dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti - G. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX K., F. M., o začatí konania o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd bez návrhu z a č í n a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia maloletému dieťaťu C. Š., nar. XX.XX.XXXX.

II. N a r i a d ť u j e sa odovzdanie maloletého dieťaťa C. Š., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Diagnostického centra, Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky na dobu 3 mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého v ústavnom zariadení.

III. Súd u k l a d á Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice povinnosť zabezpečiť odovzdanie maloletého dieťaťa C. Š., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Diagnostického centra, Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 12.01.2023 podal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny podnet na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnom odovzdaní

maloletého dieťaťa do starostlivosti Diagnostického centra, Trstínska 2, 841 06 Bratislava - Záhorská Bystrica.

2. Z podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že maloletý C. pochádza zo vzťahu rodičov neb. C. Š., zomr. XX. XX. XXXX a G. Š., nar. X. X. XXXX, bytom Ž. U. T., na neznámom mieste. Z ich vzťahu pochádzajú tiež deti: G., nar. XXXX a U., nar. XXXX. Otec sa na výchove detí nepodieľal. V roku 2011 Okresný súd Levice rozhodol a zveril v tom čase všetky mal. deti do osobnej starostlivosti matky. Vo februári 2020 matka detí zomrela. Rozsudkom OS Levie, č. k. 6P/ 31/ 2020, zo dňa 1. 7. 2020 bol mal. C., gen.ako hore zverený do náhradnej osobnej starostlivosti bratovi, G., nar. XX. X. XXXX. Zo strany otca súd určil výživné. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 5. 8. 2020. Mal. C. je v tomto školskom roku 2022/ 2023 žiakom 8.ročníka ZŠ v Tekovských Lužanoch. V tomto školskom roku škola oznámila opakovane problémové správanie žiaka, dokonca poukázala na podozrenie zo šikanovania. Do školy bol predvolaný starší brat G., kde mu bolo navrhnuté umiestnenie mal. C. do DC Bratislava -Záhorská Bystrica. S tým samozrejme nesúhlasí. Dňa 14. 11. 2022 sa obaja dostavili na úrad za účelom riešenia vzniknutej situácie, z dôvodu neovládateľného

správania mal. C. v škole. Brat G. je bezdetný, nemá skúsenosti s výchovou detí, ale chce sa o mladšieho brata postarať. Pracuje, momentálne vo Vrútkach spolu s druhým bratom U., kde chodia na týždňovky. V tom čase sa o mal. C. stará strýko, brat neb. matky, p. E., ktorý tiež býva na uvedenej adrese. Mal. C. začal navštevovať psychológa, na ÚPSVaR Levice. Cieľom strenutí je nasmerovanie maloletého k rešpektovaniu autorít a pravidiel, ako je školský poriadok a správanie sa voči druhým spolužiakom. Zo správy zo školy vyplýva, že mal. C. má v triede dominantné postavenie, voči spolužiakom sa správa nevhodne, agresívne. Spolužiakovi berie peniaze, za ktoré si objednáva jedlo. V triede je napätá atmosféra a okrem niekoľkých detí sa C. všetci boja. Na dennom poriadku je z jeho strany ponižovanie iných, výsmech, vynucovanie si poslušnosti, zastrážovanie a vyhrážanie sa. Aktuálne je vyšetrovaný OR PZ Levice, Odbor poriadkovej polície Želiezovce vo veci podozrenia trestného činu násillia proti skupine obyvateľov, par. 359, ods.1 T.z, na podnet jedného z rodičov poškodených detí.

3. Zo správy, ktorú vypracovala triedna učiteľka vyplýva, že maloletý C. navštevuje 8. ročník základnej školy v Tekovských Lužanoch. V triede má dominantné postavenie a voči spolužiakom sa správa nevhodne, povýšenecky a agresívne. Často sa u neho prejavujú prvky fyzickej agresie a má mimoriadne vulgárnu a agresívnu slovnú komunikáciu. V triede prevláda napätá atmosféra a okrem niekoľkých detí sa mal. C. všetci boja a majú strach mu v čomkoľvek oponovať. Na dennom poriadku je z jeho strany zastrážovanie a ponižovanie iných, ako aj následné vyhrážanie sa. Správanie mal. C. počas vyučovania je dlhodobým problémom, ktorý bol riešený výchovným dohováraním, však k náprave došlo len na veľmi krátku dobu alebo vôbec. Po fyzickom napadnutí spolužiaka bol do školy predvolaný jeho brat G. Š., ktorý má mal. C. v náhradnej osobnej starostlivosti, pričom bol oboznámený so všetkými priestupkami svojho maloletého brata. Ako riešenie danej situácie mu bolo navrhnuté umiestnenie mal. C. do diagnostického centra a vyšetrenie u detského psychiatra, s čím nesúhlasil.

4. Z pripojeného spisu Okresného súdu Levice vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 6P/31/2020-61 zo dňa 01.07.2020 boli mal. U., nar. XX.XX.XXXX a mal. C., nar. XX.XX.XXXX zverení do náhradnej osobnej starostlivosti G. Š., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o mal. deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu každého mal. dieťaťa zvlášť sumou zodpovedajúcou 30 % aktuálneho životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Levice počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

5. Podľa § 23 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

6. Podľa § 24 CMP, konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

7. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

8. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

9. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

10. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

11. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného

výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení

výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

16. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

18. Podľa § 331 odsek 2 CSP, uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia.

19. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

20. Podľa § 111 písm. m) CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výchovných opatreniach.

21. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

22. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

23. Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenému účastníkovi (v danom prípade maloletému) a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležité zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu, a že toto právo je ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je potrebné neodkladné opatrenie. Jedným z predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení.

24. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s § 325 ods. 2 CSP, resp. § 367 CMP, prípadne v súlade s iným zákonom (Zákon o rodine). Ustanovenie § 325 ods. 2 CSP iba príkladne uvádza výpočet neodkladných opatrení, ktoré súd môže nariadiť. Súd pri poskytovaní ochrany neodkladným opatrením použije výrok, ktorý svojou formou najväčšmi zodpovedá osvedčenému právu bez ohľadu na to, či tento výrok má normatívny základ v ustanovení § 325 ods. 2 CSP. Preto súd môže nariadiť aj iné neodkladné opatrenie.

25. Súd pri nariadení neodkladného opatrenia vychádzal z tvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice a z predložených listinných dôkazov (správy zo školy), preukazujúcich ťažko zvládnuteľné správanie maloletého a po posúdení všetkých uvádzaných okolností dospel k záveru, že v danom prípade je potreba dočasnej úpravy pomerov u maloletého a je potrebné jeho dočasné premiestnenie do režimového zariadenia.

26. Na základe všetkých predložených listinných dôkazov súd nariadil výchovné opatrenie, ktorým maloletého dočasne odňal z náhradnej osobnej starostlivosti a nariadil mu na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v Diagnostickom centre Bratislava - Záhorská Bystrica na dobu 3 mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého v ústavnom zariadení. Pokiaľ ide o situáciu v rodine maloletého dieťaťa, táto je zložitá z toho dôvodu, že matka maloletého zomrela a otec sa zdržiava na neznámom mieste, pričom dlhodobo neprejavuje záujem o svoje deti a nezabezpečuje ich starostlivosť. Na základe týchto skutočností bol maloletý C. rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 6P/31/2020-61 zo dňa 01.07.2020 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti G. Š., jeho staršieho brata, ktorý síce má záujem sa o maloletého C. starať, avšak nemá dostatočné skúsenosti s výchovou detí. Keďže starší brat nezvláda výchovu o svojho maloletého brata, je umiestnenie maloletého do Diagnostického centra Bratislava - Záhorská Bystrica v jeho najlepšom záujme a vzhľadom na jeho poruchy správania sa

aj nevyhnutné. Potreba uloženia výchovného opatrenia vyplýva ďalej aj zo skutočnosti, že maloletý sa dopúšťa nevhodného správania v škole, nerešpektuje učiteľov a ani spolužiakov, pričom dochádza k nevhodným prejavom v škole ako sú vulgárne nadávanie a agresívne správanie, čím ohrozuje aj ostatné maloleté deti v škole. V záujme maloletého dieťaťa je, aby bola zabezpečená ochrana duševného a citového vývinu dieťaťa. Vzhľadom na to, že u maloletého pretrváva zvýšené riziko ohrozenia vývoja a existuje predpoklad nárastu rizikového správania, považuje súd umiestnenie maloletého do diagnostického centra za jediné zodpovedajúce riešenie. Takýto postup je jednoznačne v najlepšom záujme dieťaťa, nakoľko je potrebné maloletému zabezpečiť komplexnú starostlivosť, prevýchovu i vzdelanie v špeciálnom výchovnom zariadení, aby prišlo k náprave v jeho konaní a správaní, k budovaniu a postupnému rozvíjaniu nových návykov, pravidiel, sociálnych zručností v súlade so zdravým psychickým a fyzickým vývojom maloletého. Súd pre úplnosť uvádza, že k uvedenému rozhodnutiu pristúpil po dôkladnom a citlivom zvážení všetkých dôsledkov uvedeného rozhodnutia majúc za to, že uvedené rozhodnutie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

27. Zároveň súd vydal uznesenie o začatí konania o nariadení neodkladného opatrenia ex offio (z úradnej moci) - výrok I. rozhodnutia.

28. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

29. Na základe vyššie uvedených a preukázaných skutočností a zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti výroku II., III. a IV. tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Proti výroku I. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné.

Toto rozhodnutie je vykonateľné vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).